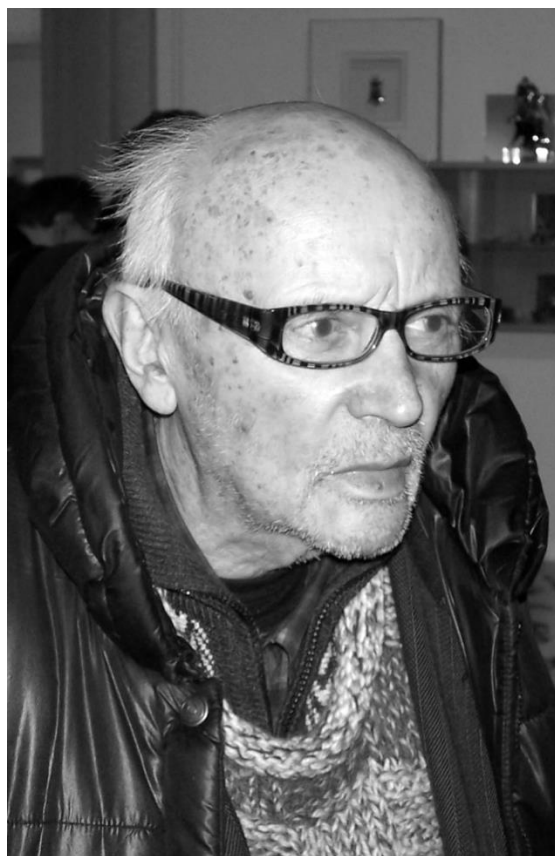

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností na

leden 2023

Ervín Ježek

Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice

Beneš, Vincenc - malíř

* 22. 01. 1883 - Lišice (okr. Hradec Králové)
+ 27. 03. 1979 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Čerchov (okr. Domažlice)

Literatura: Rybářík, V.: Náš Čerchov a Národní divadlo v Praze. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 13. 05., č. 110, s. 14., Paroubková, J.: Domažlicko a Národní divadlo. Z Chodského hradu, s. 1-30. Domažlice: MCH, 1984., Internetová encyklopedie Wikipedia, heslo Vincenc Beneš.

Anotace: Český malíř, člen Osmy. V rané tvorbě prosazoval společně s Fillou kubismus, od 30. let rozvíjí koloristický senzualismus a intimní tematiku. Zúčastnil se soutěže o výzdobu malého foyeru první galerie Národního divadla. Získal prvenství za cyklus obrazů z míst, odkud byly přivezeny základní kameny. Mezi obrazy, které byly vybrány ke konečné malbě, byl i Čerchov. Obraz maloval Beneš v roce 1958 z okraje lesa nad Trhanovem, z červnově rozkvetlé louky. Atmosféra sluncem prozářeného dne v době senoseče z obrazu vyznačuje dodnes. V. Beneš byl v roce 1954 jmenován zasloužilým a v roce 1963 národním umělcem. Řád republiky mu byl udělen v roce 1978. - 140. výr. narození

Bumba, Václav, RNDr., DrSc. - astronom

* 14. 08. 1925 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 13. 01. 2018 - Benešov (okr. Benešov)

Místa působení: Ondřejov (okr. Praha-východ), Praha, Domažlice, Všeruby (okr. Domažlice)

Literatura: Holý, J. P.: K pětasedmdesátinám V. Bumby. Domažlický deník, roč. 9, 2000, 24. 08., č. 197, s. 16., Knihovna Muzea Chodska., Zemřel RNDr. Václav Bumba, DrSc. Dostupné online na internetových stránkách Astronomického ústavu Akademie věd České republiky.

Anotace: Syn četnického strážmistra. Vyrůstal v Domažlicích, krátkou dobu žila rodina i ve Všerubech. Absolvent Přírodovědecké fakulty UK v Praze, obor matematika-fyzika a astronomie. Odborně se zaměřoval na magnetická a rychlostní pole na Slunci a dynamiku jejich změn ve vztahu k projevům sluneční aktivity. V roce 1950 získal titul RNDr., o deset let později obhájil kandidátskou disertační práci. Mezi roky 1975 až 1990 působil jako ředitel Astronomického ústavu Akademie věd v Ondřejově. V roce 2007 jmenován čestným členem České astronomické společnosti. Autor či spoluautor téměř 400 vědeckých prací.

- 5. výr. úmrtí

Cubinius, Pavel - primas

* 1546 - Vysoké Mýto (okr. Ústí nad Orlicí)
+ 03. 01. 1603 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Stříbro (okr. Tachov), Klatovy, Domažlice

Literatura: Rukověť humanistického básnictví. 1, s. 514. Praha: Academia, 1966.

Anotace: Do školy chodil v Jihlavě a ve Žluticích. V roce 1575 dosáhl na pražské univerzitě bakalářského titulu, roku 1576 magisterské hodnosti. Učil na škole ve Stříbře, v letech 1577-1579 byl rektorem v Klatovech, kde byl jeho žákem Matyáš Borbonius. Odtud odešel do Domažlic, kde působil jako správce školy. Oženil se s Maruší, vdovou po Ezechielu Makovcovi, strýci Nathanaela Vodňanského z Uračova. Byl patnáct let primasem, až do své smrti. Zasloužil se o domažlickou školu jednak tím, že se postaral o stavbu nové budovy, jednak odkazem v závěti. Roku 1590 připsal jemu a jiným předním domažlickým měšťanům Bohuslav Babor Carmen de passione. Vzpomínku mu také věnoval Jan Campanus.
- 420. výr. úmrtí

Fišer, Josef - autor odborných publikací

* 13. 01. 1878 - Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)
+ 18. 12. 1944 - Moravské Budějovice (okr. Třebíč)

Místa působení: Moravské Budějovice (okr. Třebíč)

Literatura: Naše věda, roč. 24, 1946, s. 106-107., Vlastivědný věstník moravský, roč. 10, 1955, č. 1, s. 27-29., Časopis Společnosti přátel starožitností, 51/53, 1943/45, s. 138-139.

Anotace: Rodák z Klenčí pod Čerchovem, bratranec spisovatele Jindřicha Šimona Baara. Působil jako profesor na gymnáziu v Moravských Budějovicích. Také znám jako autor vlastivědných a historických publikací. - 145. výr. narození

Fridrich, Jan - vlastivědný badatel

* 07. 04. 1915 - Rokycany (okr. Rokycany)
+ 17. 01. 1988 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Horšovský Týn (okr. Domažlice)

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 1998, s. 10. Plzeň: SVK, 1997., Holý, J. P.: Jan Fridrich - pilný horšovskotýnský historik. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 23. 01., č. 19, s. 18., Gryc, S., Kuneš, V., Thomayer, L.: Žili v Horšovském Týně, s. 66. Město Horšovský Týn, 2002., Morávková, N.: Mladší Plzeňská historická škola v jubilejních člancích a nekrolozích. Plzeň: viaCentrum, 2009, s. 72-78.

Anotace: Regionální historik a vlastivědec, povoláním železničář. Věnoval se studiu dějin komunikací na Stříbrsku a Plzeňsku a sociálních dějin 16. až 17. století. Odborně publikoval - je autorem 13 studií o historii Horšovského Týna. Přestože nebyl profesionálním historikem, dosáhl velmi vysoké odborné úrovně a významně přispěl k objasnění nejstarších dějin města a panství do poloviny 19. století. - 35. výr. *úmrtí*

Gierga, Miroslaw P., ThLic. - vikář

* 28. 01. 1968 - Siemianowice Slaskie (Polsko)

Místa působení: Domažlice, Dýšina (okr. Plzeň-město), Katowice (Polsko)

Literatura: Internetové stránky Katolického týdeníku., Babor, J.: Domažlický farář oslaví narozeniny vyprávěním. Domažlický deník, roč. 21, 2012, 28. 01., č. 24, s. 1., Petrašovský, A.: Kostelní zdi vyprávějí, s. 59-60. Radonice: Domažlický dějepis, z.s., 2019.

Anotace: Absolvent katolické bohoslovecké fakulty v polských Katovicích, na kněze vysvěcen 15. května 1993. S duchovní službou začínal v Polsku, poté v roce 1997 odešel do Dýšiny na Plzeňsku. Zde působil jako administrátor až do roku 2001, kdy přišel do Domažlic. Během svého zdejšího působení se zasloužil o rekonstrukci střechy arciděkanského kostela, zahájeno bylo restaurování stropních fresek v témže chrámu. V letech 2008 až 2009 byl kompletně opraven kostel sv. Vavřince na Veselé Hoře. Kostel sv. Jiljí v Třebnicích, které spadají pod domažlickou farnost, získal novou střechu. Od června roku 2017 je P. Gierga pověřen vedením domažlického vikariátu. Ve volném čase se věnuje fotografování, autorem několika veřejných výstav. - 55. výr. *narození*

Gryc, Stanislav - archivář

* 21. 01. 1928 - Bratislava (Slovensko)
+ 06. 11. 2015

Místa působení: Horšovský Týn (okr. Domažlice)

Literatura: Mužik, P.: Šedesátiny S. Gryce. In: Minulostí Západočeského kraje. 24, s. 250. Plzeň: Západočeské nakladatelství, 1988., Kulturní komise Města Horšovský Týn: Oznámení. Zpravodaj města Horšovský Týn, 2016, č. 5, s. 2, fot.

Anotace: Narodil se v rodině státního zaměstnance působícího tehdy v Bratislavě. V jeho raném dětství se rodina vrátila zpět do Domažlic, kde získal základní a středoškolské vzdělání. Poté absolvoval Pedagogickou fakultu v Plzni. Po kratším působení na základních školách domažlického okresu mu nemoc znemožnila věnovat se učitelskému povolání. V roce 1967 nastoupil do Okresního archivu v Horšovském Týně, kde pracoval až do odchodu do důchodu. Zejména se specializoval na regionální historii, publikoval odborné práce ve sbornících i místním tisku. Spoluautor knih Zili v Horšovském Týně a Paměť domů. - 95. výr. narození

Hlavsa, Jaromír Jan - malíř

* 30. 04. 1908 - Kdyně (okr. Domažlice)
+ 14. 01. 1973 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Domažlice, Liberec, Kdyně (okr. Domažlice), Praha, Prešov (Slovensko)

Literatura: Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 1, s. 342. P., R. Ryšavý 1947., Holý, J. P.: Výtvarník "Chodské" Šumavy. In: Z Chodského hradu. 1979, s. 40. Domažlice: MCH, 1979., Vachovec, V.: Vzpomínka na Jaromíra Hlavsu. Zpravodaj radnice Kdyně, 2000, č. 18, s. 9., Paroubková, J.: Tvůrci a sběratelé exlibris na Domažlicku. Domažlický zpravodaj, roč. 28, 2006, č. 4, s. 14.

Anotace: Umělecky se nejprve projevil ve svých verších: Kdyňské sloky, Sloky domova. Základní vedení v základech malování mu poskytl ve své prázdninové škole malíř Alois Kalvoda. Později byl žákem K. Špillara. Studoval na umělecko-průmyslové škole v Praze a o prázdninách chodil ve Kdyni malovat s Al. Moravcem. Učil na Státní grafické škole v Praze, na stavební průmyslovce v Liberci, krátce na gymnáziu v Liptovském Mikuláši. R. 1952 byl povolán do Prešova, kde založil Ústav výtvarné výchovy při Pedagogické fakultě. Kromě malby se věnoval i reklamní grafice, plakátové tvorbě i divadelním výpravám. Autor ex-libris. Knižní značky prováděl většinou leptem. V 70. letech pobýval ve Kdyni, kde se rád zúčastňoval mysliveckých honů. Pochován je na kdyňském hřbitově.

- 50. výr. úmrtí

Ježek, Ervín - malíř

* 02. 01. 1928 - Chicago (Illinois, USA)
+ 19. 08. 2016 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Růženecká, L.: Ty krásnější z bodlin Ervína Ježka. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 10. 01., č. 8, s. 10., Holý, J. P.: Tajně skrytý domažlický umělec. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 02. 01., č. 1, s. 16., Holý, J. P.: Osmdesátka skromného domažlického umělce. Domažlický deník, 2008, 14. 01., č. 11, s. 26, fot., Holý, J. P.: Pětaosmdesátka "utajeného" umělce. Domažlický deník, roč. 21, 2013, 31. 01., č. 26, s. 10, obr., Úmrtní oznámení., Poullová, A.: Díky, pane profesore! Domažlický deník, 2016, 25. 08., č. 199, s. 3, fot., Terelová, J.: Vzpomínka na p. Ervína Ježka. Domažlický deník, 2016, 31. 08., č. 204, s. 15., Holý, J. P.: Příbuzenská vzpomínka na celoživotní přátelství s profesorem Ervínem Ježkem. Domažlický deník, 2016, 16. 11., č. 268, s. 17, fot., (mln): Stát získal vzácnou uměleckou sbírku. Plzeňský deník, 2020, 07. 08., č. 183, s. 1, fot.

Anotace: Na domažlickém gymnáziu maturoval v roce 1947, roku 1951 vystudoval obor výtvarná výchova a deskriptivní geometrie na Pedagogické fakultě UK v Praze. Poté vyučoval na čtyřech školách výtvarnou výchovu a věnoval se přípravě pořadů o dějinách malířství, sochařství a architektury. Maloval a kreslil hlavně v 50. a 60. letech, kdy pracoval jako pomocný dělník v Chebu. V Domažlicích žil do svých 19 let a pak od roku 1969. Oblíbil si hlavně motivy z městských ulic, ale maloval také zátiší. Nejvíce si ze své tvorby cenil expresivních kreseb z roku 1994 a pastelů z let padesátých. Na domažlickém gymnáziu vyučoval deskriptivní geometrii a výtvarnou výchovu, uspořádal zde řadu výstav reprodukcí obrazů a originální grafiky. Byl velkým znalcem tvorby malířů Františka Michla, Jana Paroubka a bratří Špillarů. - 95. výr. narození

Kalina z Jathensteinu, Matyáš, PhDr. - hospodářský rada

* 10. 01. 1772 - České Budějovice (okr. České Budějovice)
+ 06. 01. 1848 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Sušice (okr. Klatovy), Kolinec (okr. Klatovy), Domažlicko

Literatura: Kudrlička, V.: Kalendárium kulturních osobností Šumavy a Chodska, s. 87., P., MMM 1997.

Anotace: Studoval bohosloví, filosofii a práva. Stal se hospodářsko-zemědělským radou, cestování mu umožnilo rozvíjet archeologická bádání. Bádal například i na Domažlicku. Autor obsáhlého díla O pohanských obětnicích a hřbitovech v Čechách. - 175. výr. úmrtí

Kiefner, Rudolf - autor odborných publikací

- * 05. 03. 1934 - Horšovský Týn (okr. Domažlice)
- + 01. 01. 1993 - Felsburg u Kasselu (Německo)

Místa působení: Poběžovice, Horšovský Týn (vše okr. Domažlice), Kassel (Německo)

Literatura: (aks): První schůzka odložena. Domažlicko, roč. 3, 1993, č. 8, s. 3., Nepřeberné dědictví vlastivědce R. Kiefnera. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 17. 02., č. 40, s. 14., Holý, J. P.: K výročí našeho zasloužilého rodáka vlastivědce R. Kiefnera. Zpravodaj, 1998, č. 2, s. 6., Kalendárium osobností západních Čech na rok 1999, s. 30. Plzeň: SVK, 1998.

Anotace: Narodil se v Horšovském Týně na Velkém předměstí v č. 10. Mládí prožil v Poběžovicích. V roce 1946 byla rodina odsunuta a žila pak v Německu v okrese Melsungen. V Kasselu se vyučil prodavačem a absolvoval kupeckou školu. Roku 1965 mu byla za národopisnou činnost udělena Medaile Adalberta Stiftera a v r. 1981 Sudetoněmecká cena za národopisnou činnost. Roku 1960 byl zvolen důvěrníkem za město Ronsperg (Poběžovice) ve Svazu rodáků. V roce 1981 byl zvolen do čela horšovskotýnského Heimatkreis. Sestavil a vydal několik knih dokumentů, vzpomínek i odborných statí o životě v někdejší H. Týně. Pozn.: Kalendárium uvádí tvar jména Kiefener, Rudolf Franc. - 30. výr. úmrtí

Kocián, František P. - vikář

- * 13. 01. 1893 - Dlažov (okr. Klatovy)
- + 11. 08. 1964 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Mrákov, Folmava (vše okr. Domažlice), Kdyňsko, Domažlice

Literatura: Hana, O.: Vikariát Domažlice, s. 2. Strojopis., Petrašovský, A.: Kostelní zdi vyprávějí, s. 54-55. Radonice: Domažlický dějepis, z.s., 2019.

Anotace: Ordinován 17. června 1917 v Českých Budějovicích, jako administrátor působil v Domažlicích od 1. července 1953 do 30. listopadu 1959. Kromě Domažlic spravoval také mrákovskou a folmavskou farnost. V závěru roku 1959 svou duchovní činnost ukončil. Po něm nastoupil na místo administrátora Štěpán Pataky. - 130. výr. narození

Kratochvíl, Miroslav P., Mons. - vikář

* 14. 01. 1948 - Dambořice (okr. Hodonín)

Místa působení: Kdyně, Loučim, Milavče (vše okr. Domažlice), Domažlice

Literatura: Hana, O.: Vikariát Domažlice, s. 2. Strojopis., Vondraš, P.: Blahopřání. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 14. 01., č. 17., Petrašovský, A.: Kostelní zdi vyprávějí, s. 57-58. Radonice: Domažlický dějepis, z.s., 2019.

Anotace: Ordinován 25. června 1983 v Českých Budějovicích. Nejprve kaplanem, jako administrátor působil v Domažlicích od 1. října 1991 do 14. srpna 1993. Poté duchovním správcem ve Kdyni, odkud se zasloužil o obnovu okolních církevních památek poničených v době totality. V roce 2014 mu byl papežem udělen titul Monsignore, do roku 2017 zastával funkci okrskového vikáře pro domažlický vikariát. - 75. výr. narození

Krupský, Pavel - autor latinských veršů

* 1594 - Pacov (okr. Pelhřimov)

+ 28. 01. 1668 - Žitava (Německo)

Místa působení: Praha, Lštění (okr. Domažlice), Loukov (okr. Mladá Boleslav), Žitava (Německo)

Literatura: Rukověť humanistického básnictví. 3, s. 103. P., Academia 1969., Databáze autorit Národní knihovny ČR, heslo Pavel Krupský.

Anotace: Bakalářem v roce 1615, mistrem roku 1616. Rektorem školy u sv. Haštala v Praze. Vysvěcen na kněze, působil v církevní správě ve Lštění u Domažlic, od května 1618 potvrzen za církevního správce v Loukově u Svijan. V roce 1623 odešel do vyhnanství do Žitavy. Autor náboženských spisů, duchovních písní a příležitostných latinských veršů. - 355. výr. úmrtí

Liebscher, Karl - ředitel měšťanské školy

- * 12. 01. 1843 - Luhov (okr. Plzeň-sever)
- + 12. 02. 1928 - Horšovský Týn (okr. Domažlice)

Místa působení: Horšovský Týn (okr. Domažlice), Stod (okr. Plzeň-jih), Rokycany

Literatura: Špačková, M.: Poněkud neobvyklé výročí literárního díla. Domažlicko, roč. 3, 1993, 09. 12., č. 49, s. 4., Holý, J. P.: Ředitel škol Karl Liebscher se zasloužil o Horšovskotýnsko. Zpravodaj města Horšovský Týn, 1998, č. 4, s. 3., Gryc, S., Kuneš, V., Thomayer, L.: Žili v Horšovském Týně, s. 37. Město Horšovský Týn, 2002.

Anotace: Narodil se v selské rodině v Luhově u Stříbra. Školu navštěvoval ve Stříbře a pokračoval na reálce v Rakovníku a Plzni. Vedle němčiny ovládal i český jazyk. Ze studií na pražské technice musel po druhém roce z existenčních důvodů odejít. Složil učitelské zkoušky v Praze a učil na Rokycansku, přímo v Rokycanech a poté působil na německé škole ve Stodě. Od roku 1870 působil v Horšovském Týně, kde se stal roku 1884 ředitelem právě založené měšťanské školy, o kterou se velmi zasloužil. Vedle bohaté veřejné, kulturní a publicistické práce působil jako pedagog až do r. 1909. Autor publikace Der politische Amtbezirk Bischofteinitz, která podává ucelený zeměpisný, etnografický i historický popis regionu a je dosud základním pramenem při zkoumání minulosti Horšovskotýnska. Třetí vydání této publikace vyšlo v roce 1913. Žil a zemřel na týnském Velkém předměstí čp. 43 a je pochován na místním hřbitově. - 180. výr. narození

Malý, Josef - pomolog

- * 03. 02. 1870 - Mnichovo Hradiště (okr. Mladá Boleslav)
- + 06. 01. 1938 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Ústní informace p. Paroubkové., Vorlíček, J.: Vynikající domažlický ovocnář. Domažlický deník, roč. 9, 2000, 10. 02., č. 34, s. 16., Lešický, L.: Okresní pomolog Josef Malý měl velké zkušenosti z ciziny. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 09. 07., č. 157, s. 23.

Anotace: Absolvent nižšího gymnázia v Mladé Boleslavi, v Kopidlně se vyučil zahradnictví a sadařství. Jako parkový zahradník pracoval v Opočně, Smiřicích, Vinoři u Prahy, Průhonických, ale i v Gleichenbergu - působišti domažlického rodáka a lékaře Viléma V. Prášila, a v Dalmácii. Do Domažlic nastoupil na zkoušku v roce 1905 a setrval v nich až do své smrti. Působil zde jako vrchní okresní pomolog. Během 25 let v Domažlicích uskutečnil 186 odborných přednášek, 21 kurzů z oboru. Už v roce 1909 založil na Hořejším Předměstí pomologickou zahradu. Byl jedním ze zakladatelů okresní sadařské školky, ve které bylo od založení do roku 1930 vypěstováno 1 800 000 stromků. Čestný člen Sadařské a okrašlovací jednoty. Spoluzasloužil se o založení místní Hospodyňské školy a pravidelně pořádal s její ředitelkou kurzy medového chodského pečiva. Je pohřben na domažlickém hřbitově. - 85. výr. úmrtí

Maryt, Matěj - soustružník kovů

* 31. 01. 1913 - Milavče (okr. Domažlice)
+ 04. 05. 1945 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Laštovka, V.: Hrdinové protifašistického odboje. Plzeň: Západočeské nakladatelství, 1986.

Anotace: Zaměstnán jako soustružník kovů. Zabit granátem na vrchu Škarman u Domažlic při plnění úkolů spojky odbojové skupiny Niva. Podle publikace Hrdinové protifašistického odboje ubit nacisty. - 110. výr. narození

Pataky, Štěpán P. - administrátor

* 05. 08. 1908 - Spišské Podhradie (Slovensko)
+ 30. 01. 1983 - Diana (okr. Tachov)

Místa působení: Kdyně, Všeruby, Milavče (vše okr. Domažlice), Domažlice

Literatura: Hana, O.: Vikariát Domažlice, s. 2. Strojopis., Petrašovský, A.: Kostelní zdi vyprávějí, s. 55-56. Radonice: Domažlický dějepis, z.s., 2019.

Anotace: Ordinován dne 24. června 1939 v maďarském Segedíně, vstoupil do jezuitského řádu. Na začátku 50. let 20. století internován komunisty v rámci "Akce K", která byla zaměřena proti klášterům a mužským řeholním řádům. Po uvolnění z internace činný ve Kdyni a Všerubech. Jako administrátor působil v Domažlicích od 1. prosince 1959 do 24. dubna 1964, kdy odešel na penzi do Diany na Tachovsku. Po něm nastoupil na místo administrátora P. František Pospíchal. - 40. výr. úmrtí

Pelnář, Josef - dudák

* 19. 01. 1853 - Červený Újezd (okr. Plzeň-sever)
+ 14. 12. 1934 - Luženice (okr. Domažlice)

Místa působení: Luženice (okr. Domažlice)

Literatura: Svačina, R.: Veselý houdek Jozífek Mydlák z Luženic. Domažlický deník, roč. 2, 1995, 28. 03., č. 74, s. 11., Kalendárium osobností západních Čech na rok 1999, s. 8. Plzeň: SVK, 1998., Holý, J. P.: Památce velmi zasloužilého chodského muzikanta. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 27. 10., č. 252, s. 12.

Anotace: Lidový hudebník, houslista. Zvaný Jozífek Mydlák z Luženic. Narodil se rodičům na vandru. S dudáckou muzikou hrál od šestnácti let. Roku 1921 hrál v Hronově při oslavách sedmdesátých narozenin Aloise Jiráka. V roce 1931 se zúčastnil natáčení ukázek chodské muziky a zpěvu na gramofonové desky. - 170. výr. narození

Prachař, Jan - redaktor

* 1880

+ 29. 01. 1918 - Praha-Bohnice (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Plzeň, Domažlice

Literatura: Tikal, O.: Chleboďárce 5. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 21. 03., č. 68, s. 12.

Anotace: Rodák z Moravy, do Domažlic přišel v roce 1910 z Plzně, kde byl do té doby redaktorem časopisu Nové snahy. V Domažlicích začal vydávat týdeník Chodský prapor, který se stal brzy oblíbeným časopisem pokrokových lidí. Stal se předlohou pro postavu redaktora Vladimíra Pracha ve Vrbových Zubřanech. Prachař byl povolán na začátku 1. světové války do armády k plzeňským Pětatřicátníkům. Jako ortodoxní antimilitarista a panslavista nebyl schopen vyřešit tuto situaci a duševně se zhroutil. Zemřel na psychiatrické klinice v Bohnicích ve věku 37 let. - 105. výr. úmrtí

Prokosch, Antonín, mjr. - dělostřelec

* 10. 01. 1817 - Drahotín (okr. Domažlice)

+ 07. 01. 1878

Místa působení: Plzeň, Rakousko, Itálie, Hradec Králové

Literatura: Vogeltanz, J.: Kanonýr z Drahotína. Domažlické noviny, roč. 1, 1992, 11. 12., č. 24, s. 8.

Anotace: Rodák z Drahotína na Domažlicku, vojenskou službu zahájil v polovině třicátých let 19. století u 35. pěšího pluku v Plzni. Po prezenční službě požádal o přearazení k dělostřelcům. Postupně byl povyšován a roku 1859 již na italském bojišti velel dělostřelecké baterii. Zde se ve stejném roce vyznamenal v bitvě u Montebella, za což byl dekorován rytířským křížem Řádu Marie Terezie - nejvyššího rakouského vojenského řádu. Účastnil se také Prusko-rakouské války, během největší bitvy u Hradce Králové roku 1866 jeho baterie opět statečně odrážela nepřátelské útoky a zabránila tak podstatně větším ztrátám vlastních jednotek. Za počínání v této bitvě byl Prokoschovi císařem udělen Vojenský záslužný kříž s dekorací. Po skončení války sloužil ještě dalších sedm let, do výslužby odešel roku 1873 v hodnosti majora. - 145. výr. úmrtí

Scherer, František - malíř

* 17. 01. 1788 - Horšovský Týn (okr. Domažlice)

+ 06. 03. 1865 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 420. P., R. Ryšavý 1950.

Anotace: Malíř působící zejména v Praze. Na doporučení Goetha pracoval též v Německu. Roku 1825 se vrátil do vlasti. V Klatovech roku 1833 maloval obraz Nejsvětější Trojice pro hlavní oltář kostela sv. Václava v Žinkovech. - 235. výr. narození

Schnabl, Josef - klavírista

* 02. 01. 1898 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 1955 - Chicago (Illinois, USA)

Místa působení: Domažlice, Praha, Chicago (Illinois, USA)

Literatura: Údaje poskytnuty Muzeem Chodska, 2006., Holý, J. P.: Domažlický Slavín. Rukopis.

Anotace: Syn Alfréda Schnabla staršího a bratr Alfréda Schnabla mladšího. Autor rukopisných vzpomínek, které jsou uloženy v Muzeu Chodska. Po absolvování gymnázia a pražské konzervatoře se hudbě věnoval jako životnímu povolání. Hrál na několik hudebních nástrojů, nejlépe na klavír a dudy. Postižen vážnou zrakovou poruchou. S matkou se odstěhoval do USA, kde v Chicagu, patrně roku 1955, zemřel. - 125. výr. narození

Sladký, Václav - regionální historik

* 20. 02. 1916 - Draženov (okr. Domažlice)
+ 17. 01. 1983 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Pařezov, Klenčí pod Čerchovem, Draženov (vše okr. Domažlice)

Literatura: Zpravodaj AS Domažlice, roč. 10, 1983, č. 2, s. 3., (jph): Chodský rodopisec. Pravda, roč. 68, 1987, 12. 12., č. 292, příloha, s. 8., Kubásková, E.: Kdy zemřeli...? 1980-1985, s. 289. P., Národní knihovna 1992., Holý, J. P.: O čtyřech pilných kronikářích z Chodska. Domažlický deník, roč. 2, 1995, 19. 09., č. 219, s. 11., Holý, J. P.: Vzpomínka na historika. Domažlický deník, roč. 3, 1996, 09. 04., č. 84, s. 12., Holý, J. P.: Pečlivý chodský historik. Domažlický deník, 2003, 18. 01., č. 15, s. 18.

Anotace: Po studiích na domažlickém gymnáziu a doplňovací učitelské maturitě působil na řadě míst v rodném kraji, nejdéle v Pařezově a Klenčí. Stýkal se s nejvýznamnějšími osobnostmi kraje, také se zabýval studiem chodské historie. V této oblasti je nejvíce záslužné jeho bádání v klenečských a trhanovských matričních záznamech, zkoumal také regionální pozemkové knihy z 16. a počátku 17. století. Autor monografie o rodné obci Draženov. - 40. výr. úmrtí

Storch, Karel Herbert - architekt

* 30. 04. 1906 - Horšovský Týn (okr. Domažlice)
+ 05. 01. 1973 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Kunc, K.: Kdy zemřeli? 1971-1974, s. 222. P., SK ČSR 1974., Architektura ČSR, roč. 32, 1973, č. 5, s. 237., Čs. architekt, roč. 19, 1973, č. 2, s. 2., Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 489. P., R. Ryšavý 1950., Holý, J. P.: Patřil mezi naše přední odborníky. Domažlický deník, roč. 6, 1997, 11. 06., č. 135, s. 14., Gryc, S., Kuneš, V., Thomayer, L.: Žili v Horšovském Týně, s. 59. Město Horšovský Týn, 2002.

Anotace: Profesor průmyslové školy a ČVUT v Praze. Spolu se svou manželkou Zorou (roz. Myslivečkovou) projektoval vily, vnitřní zařízení i tovární budovy. Je autorem řady učebnic a vysokoškolských skript, z nichž nejvíce ceněn byl slovník Odborná němčina pro architektky. Vydal i řadu vědeckých studií, které vycházely v časopisech Stavba, Pozemní stavby nebo Architektura v ČSR. Publikoval též v zahraničních odborných časopisech, a to v němčině, angličtině a francouzštině. - 50. výr. úmrtí

Suchánek, Jindřich P. - čestný papežský prelát

* 07. 01. 1923 - Vyškov (okr. Vyškov)
+ 21. 01. 2009 - Mrákov (okr. Domažlice)

Místa působení: Mrákov (okr. Domažlice)

Literatura: Vorlíček, J.: Výročí mrákovského faráře. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 06. 01., č. 5, s. 10., Holý, J. P.: Apoštolská služba pátera J. Suchánka. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 07. 01., č. 5, s. 16., Cibulková, M.: Mrákovský kostelíček sv. Vavřince osiřel. Týdeník Domažlicko, roč. 19, 2009, 28. 01., č. 4, s. 3, fot., Zpravodaj plzeňské diecéze, únor 2009, s. 23.

Anotace: Vystudoval Bohosloveckou fakultu v Českých Budějovicích, kde 26. června 1949 přijal kněžské svěcení z rukou biskupa Josefa Hloucha. Jako duchovní působil v jižních Čechách v Počátkách, v Týně nad Vltavou, Myslívi, jako farář nastoupil do Zavlekova u Horažďovic. Od roku 1974 byl duchovním správcem v Mrákově, kde zůstal sloužit až do konce života. V mrákovské škole vyučoval náboženství i v dobách, kdy to nebylo právě obvyklé. Jeho kázání byla velmi zajímavá a působivá. Pravidlem se stala poutní kázání v německém Eschlhamu, která tam mají již dlouhou tradici. Poslední mši sloužil v Mrákově v předvečer smrti. Dne 29. ledna byl pohřben na místním hřbitově. Držitel jmenování čestným papežským prelátem. - 100. výr. narození

Sucharda, Josef, pplk. - odbojář

* 18. 04. 1883 - Řeheč (okr. Jičín)

+ 19. 01. 1963 - Prachatice (okr. Prachatice)

Místa působení: Stod (okr. Plzeň-jih), Domažlice, Prachatice

Literatura: Petrašovský, A.: Generál partyzánů žil v Domažlicích. Nové Domažlicko, roč. 2, 2008, 14. 05., č. 20, s. 13.

Anotace: Narodil se 18. dubna 1883 v Řehči u Jičína, jako třetí z deseti dětí. Po otci zdědil vášeň pro zbraně a střelectví. Po vchození jičínské reálky si zvolil vojenskou kariéru. Na frontách 1. světové války prožil 38 měsíců a byl třikrát raněn. Později se oženil s Marií Schellerovou a měl s ní dvě děti. Vedle vojenských povinností se zabýval i sportovní střelbou. Zúčastnil se olympijských her v Antverpách a v Paříži. Při jarní mobilizaci se stal velitelem pluku ve Stodě, se kterým prožil ústup z obranných opevnění. Po rozpuštění stodského pluku byl Sucharda přidělen jako člen delimitační komise a styčný důstojník na Šumavu, kde na vimperském a prachatickém úseku vytyčoval novou hranici československého státu. V listopadu 1938 byl povolán na Chodsko, kde měly do zabraného území patřit ryze české obce - Postřekov, Díly, Klenčí, Chodov, Trhanov a Pec. Velkým diplomatickým úsilím se mu podařilo zachránit alespoň Hrádek se sochou Koziny. Ještě před příjezdem wehrmachtu doporučil domažlické posádce odvezení sochy J. Š. Baara z Výhledů do Chodského hradu, kde byla po celou dobu války ukryta. Sucharda ji tím zachránil, neboť žulový podstavec byl Němci rozmetán dynamitem. Brzy po těchto událostech se zapojuje do domažlického odboje a obstarává styk Žlábkovy ilegální skupiny "Bratrské dílo" s ostatními organizacemi. Počátkem roku 1940 je však skupina prozrazena a pozatýkána. Dne 23. března je zatčen i Sucharda a deportován do Regensburgu. Brzy poté je převezen do koncentračního tábora Flossenbürg, odkud si jej odvezlo gestapo. Byl vyšetřován pro držení zbraní a z tohoto důvodu byl také vězněn v Klatovech. Přes Pankrác a Drážďany se nakonec dostal do koncentračního tábora v Budyšině. Odtud se vrátil 10. září 1942 v zuboženém stavu. V letech 1943-45 se podílel na organizování odboje v okolí Vodňan, Bavorova a Husince. Stál u zrodu partyzánské skupiny Šumava II, jíž se stal velitelem. V květnu 1945 vyjednával Sucharda jako generál partyzánů s nacisty, když se snažil zamezit zbytečným ztrátám na lidských životech. Byl však zajat a 6. května odsouzen k trestu smrti zastřelením. Blízkost amerických jednotek mu však zachránila život. V závěru války se podílel se svou partyzánskou skupinou na obsazení Prachatic a 11. května 1945 se stal v tomto městě předsedou Okresního národního výboru. Tuto funkci zastával do listopadu 1945. Při odchodu do zálohy byl povýšen na plukovníka a jmenován čestným občanem rodné obce Řeheč. Zemřel 19. ledna 1963 v Prachaticích. - 60. výr. úmrtí

Šedivý, Vladimír - autor odborných publikací

- * 17. 01. 1888 - Pačejov (okr. Klatovy)
- + 07. 03. 1983 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Pelhřimov, Nitra (Slovensko), Bratislava (Slovensko), Praha, Domažlice
Literatura: Nové Domažlicko, roč. 9, 1978, č. 3, s. 4., Holý, J. P.: Čech, který věnoval své síly Slovensku. Domažlické noviny, roč. 2, 1993, 18. 06., č. 24, s. 5., Kalendárium osobností západních Čech na rok 1998, s. 11. Plzeň: SVK, 1997., Holý, J. P.: Domažlický Slavín 24. Strojopis., Holý, J. P.: Čech, který obětoval své síly Slovensku. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 25. 01., č. 21, s. 18.

Anotace: Maturoval v roce 1908 v Domažlicích, poté studoval na univerzitě v Grenoblu. Roku 1913 promoval na Univerzitě Karlově v Praze. Působil na gymnáziích v Domažlicích, Pelhřimově, Nitře, Bratislavě či Praze. Jako student přispíval do Domažlických novin a Posla od Čerchova. Je autorem slovenských slovníků a učebnic pro gymnázia. Psal též beletrii. Na Slovensku působil od roku 1919. - 135. výr. narození

Šimková, Eliška - etnografka

- * 16. 04. 1898 - Trhanov (okr. Domažlice)
- + 04. 01. 1988 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Před deseti lety odešla učitelka... Domažlický deník, roč. 7, 1998, 21. 04., č. 93, s. 14., Holý, J. P.: Eliška Šimková byla znalkyní Chodska. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 19. 02., č. 42, s. 12.

Anotace: Narodila se jako nejstarší dítě učitele Václava Masopusta. Znalkyně chodských tradic a hmotné lidové kultury. Zabývala se tvorbou kraslic, pořídila rodopisné tabulky svého rodu, zabývala se národopisným bádáním. Byla znalkyní chodského kroje, výšivek, nábytku. Shromáždila vzory a typické prvky chodského ornamentu zvláště v Trhanově a Újezdě, odkud pocházela její matka. Zúčastňovala se národopisných výstav, kde získávala různá ocenění. Je autorkou odborných článků, spolupracovala s různými badateli. Zemřela u dcery v Praze, pochována je na trhanovském hřbitově. - 35. výr. úmrtí

Šteffek, Wolfgang - hudební nástrojař

* 02. 02. 1841 - Újezd (okr. Domažlice)
+ 21. 01. 1923 - Újezd (okr. Domažlice)

Místa působení: Újezd (okr. Domažlice)

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 50, 52. Plzeň, KKS 1977., Baier, V.: O dudácích na Chodsku. Domažlický zpravodaj, roč. 19, 1992, č. 1, s. 2., Zíbrt, Č.: Hrály dudy. 1917 (životopis)., Rutte, L.: Článek z roku 1924 v časopise Český lid., Svačina, R.: Povídaní o známých a proslulých postavách starého Chodska. Domažlický deník, roč. 1, 1994, 30. 07., č. 65, s. 8., Svačina, R.: S bratrem Stanislavem... Domažlický deník, roč. 6, 1997, 21. 10., č. 247, s. 12., Kalendárium osobností západních Čech na rok 1998, s. 12. Plzeň, SVK 1997., Vorlíček, J.: Wolfgang Šteffek. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 08. 02., č. 33, s. 15.

Anotace: Vyučený kovář, po vyučení odchází na vandr. Po necelých dvou letech se vrátil v době, kdy se stavěla železnice z Plzně do Brodu nad Lesy. Na stavbě si našel práci jako kolář. Posléze, na vojně ve Štýrském Hradci, získává výuční list jako hudební nástrojař. Po návratu domů se oženil a stal se vyhledávaným výrobcem a opravářem hodin, dud, kolovratů, čakan, zámků, hudebních nástrojů a flašinetů. Řada věžních hodin v chodských obcích byla jeho dílem. V roce 1882 jej navštívil spisovatel Alois Jirásek a zajímal se o výrobu dud. Syn Wolfgang pokračoval ve výrobě dud, kolovratů, uměl vyrábět i harmoniky a housle. Pozn.: Podle Kalendária osobností na rok 1998 se narodil roku 1842. - 100. výr. úmrtí

Šteffel, Josef - výtvarník

* 02. 01. 1928 - Plzeň (okr. Plzeň-město)
+ 10. 02. 2001 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Plzeň

Literatura: Malá encyklopedie výtvarných umělců a architektů západních Čech: 1945-1990, s. 111-112. Plzeň: Západočeské nakladatelství, 1990., Dvořák, P.: Zemřel malíř Josef Šteffel. Plzeňský deník, roč. 10, 2001, 13. 02., č. 37, s. 17, obr.

Anotace: Autor teoretických prací v oblasti výtvarného umění. Samostatná výtvarná tvorba se zaměřovala na vitráže, aradekory, intarzie ve dřevě a na grafiku. Autor vitráží z leptaného skla pro MNV Koloveč, intarzií ve dřevě pro kulturní dům v Holýšově. - 95. výr. narození

Thums, Josef - hudební skladatel

* 15. 01. 1933 - Nahošice (okr. Domažlice)

Místa působení: Blížejov (okr. Domažlice)

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 119. Plzeň: KKS, 1977., Dolejš, J.: Jubilant z Blížejova věří české dechovce. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 15. 01., č. 12, s. 19., Šebek, S.: Skladatel: Mladí k dechovce najdou cestu. Týdeník Domažlicko, roč. 23, 2013, 30. 01., č. 5, s. 3, fot.

Anotace: K muzice přilnul ve třinácti letech u cirkusového muzikanta Vojtěcha Tichoty, u něhož se učil hrát na trubku. Další hudební znalosti získal studiem na plzeňské konzervatoři. Vyučil se soustružníkem kovů, vystudoval Vyšší průmyslovou školu strojnickou a převážnou část života pracoval jako vedoucí ústředních dílen v Západočeských cihelnách ve Stodě. V roce 1953 se stal členem kapely Šnajberáci, která byla později přejmenována na Čerchovanku. S tou hrál do roku 1973, pak přešel do kapely Šumavanka. Už v padesátých letech vznikala jeho první hudební díla. V roce 1960 napsal skladbu Večerní Šumavou, která sklízela úspěchy jak doma, tak v zahraničí. Věnuje se skladatelské i aranžérské práci, dokladem jsou skladby jako Studánka pod Čerchovem, Měsíček nad Haltravou, Chodskému kraji, Z Haltravy, Z Domažlicka a úpravy chodských lidových písní. Počet skladeb a úprav se blíží k osmdesáti. Zajížděl do bavorského Chamu, kde vyučoval hře na žesťové hudební nástroje a byl členem městského orchestru. - 90. výr. narození

Tvrzická, Zoja - architektka

* 08. 01. 1923 - Újezd (okr. Domažlice)

Místa působení: Praha

Literatura: Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. Dodatky, s. 200. P., SNKLHU 1955., Holý, J. P.: Nenarodila se v Újezdě, ani nestudovala v Domažlicích., Domažlický deník, roč. 12, 2003, 14. 01., č. 11, s. 18., Internetové stránky Informačního systému abART, heslo Zoja Tvrzická.

Anotace: Absolventka ČVUT (1949), působila jako architektka. - 100. výr. narození

Urban, Joža - spisovatel

* 03. 02. 1921 - Plzeň (okr. Plzeň-město)
+ 18. 01. 1998 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Klatovy, Chodsko

Literatura: Holý, J. P.: Nedávno se uzavřel život Joži Urbana. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 04. 02., č. 29, s. 13., Holý, J. P.: Básník Joža Urban si zamiloval Chodsko. Domažlický deník, roč. 12, 2003, 17. 01., č. 14, s. 19.

Anotace: Mládí a studentská léta prožil v Klatovech. Poezii se věnoval již jako student Obchodní akademie. Znal se s Jindřichem Jindřichem, sochařem V. Amortem, B. Hezkou. Publikoval převážně časopisecky. Ve svém díle se částečně zabývá protiválečnými tématy, což je bezpochyby ovlivněno tím, že byl během 2. světové války dlouhodobě vězněn. Autor knihy Božena Němcová v Pošumaví. - 25. výr. úmrtí

Wrбата, Josef - lesmistr

* 25. 03. 1833 - Boukalka (zaniklá vesnice, okr. Chrudim)
+ 02. 01. 1893 - Kout na Šumavě (okr. Domažlice)

Místa působení: Kout na Šumavě (okr. Domažlice)

Literatura: Holý, J. P.: Svůj pilný život věnoval Chodsku. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 02. 01., č. 1, s. 14., Holý, J. P.: Osobnost českého lesnictví. Domažlický deník, roč. 13, 2003, 11. 01., č. 9, s. 16.

Anotace: Vystudoval gymnázium v Jičíně a Stavovskou polytechniku v Praze, poté studoval lesnictví a zemědělství ve Vídni. Po ukončení studia nastoupil jako lesní adjunkt na velkostatkách Gustava z Lamberka ve Štýrsku, později v Salzburku. Poslední desetiletí života působil jako správce stadionského panství v Koutě na Šumavě. Napsal řadu odborných prací - dvoudílné Lesní kázání, Desatero lesních příkázání, množství příspěvků do odborného tisku, redigoval časopis Háj. Roku 1858 založil Matici rolnickou a spoluzaložil časopis Les. V roce 1889 se stal čestným občanem Kouta. Je po něm pojmenována jedna z cest vedoucích na Čerchov z Babylonu (Wrbatova stezka), na vile č. 71 v Koutě na Šumavě je pak umístěna jeho pamětní deska od Čeňka Vosmíka. Pohřben je do rodinné hrobky při jižní stěně kdyňského kostela. - 130. výr. úmrtí

Wünsch, Bohuslav - malíř

* 04. 08. 1900 - Lužná (okr. Rakovník)
+ 19. 01. 1968 - Rokycany (okr. Rokycany)

Místa působení: Rokycany, Domažlice

Literatura: Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 711. P., R. Ryšavý 1950., Kalendárium osobností západních Čech na rok 1998, s. 11. Plzeň: SVK, 1997.

Anotace: Profesor střední školy v Rokycanech, učitel kreslení na gymnáziu v Domažlicích a absolvent Akademie výtvarných umění v Praze. Zde studoval u profesora Hynaise. Vystavoval například i v Domažlicích. Autor obrazů Chodská vesnička, Pošumaví.

- 55. výr. úmrtí

z Dražic, Jan IV. - biskup

+ 05. 01. 1343 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha, Avignon (Francie), Horšovský Týn (okr. Domažlice)

Literatura: Gryc, S., Kuneš, V., Thomayer, L.: Žili v Horšovském Týně, s. 5. Město Horšovský Týn, 2002., Internetová encyklopedie Wikipedie, heslo Jan z Dražic.

Anotace: Synovec biskupa Jana III. z Dražic se stal biskupem v roce 1301 a zastával tento úřad do smrti. Byl předposledním pražským biskupem. Po dlouholetém pobytu na papežském dvoře v Avignonu, kde se obhajoval z nařčení, že podporuje kacírské hnutí, se vrátil v roce 1329 s bohatou kulturní inspirací počínajícího humanismu. Stal se významným mecenášem umění, významným stavebníkem. Zřejmě provedl formální vysazení města Horšovský Týn a opatřil ho základními právy. Zavedl pořádek do církevní i světské správy celého panství zřízením úřadu arcijáhna a hradního purkrabího. - 680. výr. úmrtí

Založení záložny v Domažlicích (Domažlice, 25. 01. 1863)

- 25. 01. 1863 - Domažlice (okr. Domažlice)

Literatura: Bolonský, E.: Dějiny města Domažlic, s. 19. Strojopis.

Anotace: Hlavním iniciátorem vzniku záložny byl jednatel Měšťanské besedy Arnošt Jícha, který již v září roku 1862 sepsal provolání k občanstvu. Na jeho výzvu se přihlásilo 43 občanů a složilo obnos 470 zlatých. Po schválení stanov se dne 25. ledna 1863 konala v Měšťanské besedě ustavující schůze. Předsedou záložny byl zvolen Karel Held, měšťan a obecní radní.

- 160. výr. události

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností Domažlicka na měsíc leden 2023

Sestavil: Petr Vecka

Odp. red.: Bc. Lenka Schirová

Domažlice: Městská knihovna Boženy Němcové, 2022. Neustránkováno, 6 výtisků

Tisk: Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice